

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quídkue is fugere,
quid agere debeat, quàm exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 90637054

Discursus XII. Quàm grave malum sit studiosè in Confessione peccatum
reticere. Ut muta, studiosè peccata sua in Confessione reticentium,
corrigatur lingua, primò surditas illorum curatur; dein ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51667)

DISCURSUS XII.

Quam grave sit scelus, in Confessione peccatum
studiosè reticere.

Miseri illi muti, qui in-
de à primâ ætate u-
su loquendi destitu-
ti sunt, ferme non
solum linguæ, sed
etiam audiûs facul-

*Arist. 1.
4. hist. c.
9.* rate carent. Muti sunt, quia surdi
sunt; *Surdi à nativitate sunt etiam mu-
ti; & licet possint vocem emittere, non
possunt loqui.* Unde talem infelicem
Christus curaturus; surditati incepit
mederi, causâque & origini mali re-
medium applicans, prius radicem,
quàm ramos, aggressus est. *Misit di-
gitos suos in auriculas ejus, & expuens
tetigit linguam ejus.* Video inter Chri-
stianos, ejusmodi mutos non desidera-
ri, quos cum peccatores videri pudeat,
Sacerdotibus in Confessione peccata
sua non aperiunt. Quare ex animo
desidero, ut, meæ hujus Dissertatio-
nis ope, DEUS illis loquendi facul-
tatem restituat. Sed quid interim
mihi faciendum erit? Remedium di-
rectè auditui applicare debebo, & quia
Ideo muti sunt, quia surdi, prius il-
lorum aures mihi aperiendæ sunt; fa-
cili deinde negotio linguæ quoque
vinculum solvetur. Hoc itaque a-
gam, malitiâque muti hujus in Con-
fessione silentij, simul & ejusdem tol-
lendi remedium monstrabo; tam va-
lidis autem clamabo rationibus, ut

miseritales recuperato auditu ad lo-
quendum se præparent, ita ut hodie
Christo Domino nostro summa illa
laus denuo tribuatur, quâ fideles o-
lim turbæ illi acclamabant; *Bene om-
nia fecit, & surdos fecit audire, &
mutos loqui.*

I.

II. Geminum in hoc funesto peni-
tentis silentio observo malitiæ genus;
prius est specialis injuria, quæ DEI
gloriæ inferitur: alterum, speciale
dammum, quo anima peccatoris affi-
citur. Ordiamur à primo. Humi-
lis peccati Confessio tantæ est DEO
gloriæ, ut in Scripturis idem sit confi-
teri, ac dare DEO gloriam. *Da glo-
riam DEO,* dicebant Pharisei; cæco à
Christo illuminato; id est fatere veri-
tatem, quis est, qui te sanavit? *Date
Domino Deo vestro gloriam, antequam
contenebrescat,* inquit Propheta Jere-
mias; id est, confitemini prius peccata
vestra, antequam moriamini. Cla-
rius Josue exhortans Achan: *Da glo-
riam Domino Deo Israel & confitere.* In
quo autem tanta consistit gloria, quæ
in DEUM ex peccatorum Confessione
redundet? Consistit partim in hono-
re illo, quem ipse DEUS sibi exhibet,
peccatum quantumcunque enorme
condonando; partim in illo, quo Pec-
cator

cator DEUM afficit, verum peccati auctorem manifestando, cujus veniam Deus indullit. *Confessio peccantis ad laudem pertinet innocentis, & ad gloriam peccatum dimittentis.* Ueram que ejulce honoris partem clarius explicabo. Imprimis peccatum suum detegere ad laudem innocentis pertinet, hoc modo. Si nobilissimus aliquis Principis filius tanquam Patris proditor injustè fuisset acculatus, imò etiam afflicta illi proditoris pœnas dedisset, propterea quòd illi ob infelicem pœlij eventum urbium in manus hostiles deditio, patriæque excidium imputatum fuerit: aptissima huic innocenti tam scèdè diffamato honoris reddendi ratio foret ista: ut verus proditor Principis Patris se offerens conspèctui in genua provolutus diceret: Ego sum, o Princeps, tanti hujus sceleris auctor, nec est ullus alius: Ego fui ille perfidus, ego texi fraudes ego arcana hostibus revelare sum solitus: atque his dictis ex intimo corde veniam, quamvis non promeritam, rogaret. Sic res nostra habet. Christus JESUS DEI Filius, incognitus in hoc Mundo vivens, quasi Paterni honoris proditor clarà in luce, immensâ inspectante multitudine, in Calvaria montis jugo, licèt ipsamet esset innocentia, condemnatus fuit. *Cum sceleratis reputatus est.* Quare si peccator, qui est verus proditor. Sacerdotis DEI vices gerentis pedibus advolutus contrito corde suæ se perfidiæ accuset, & ut alter David ingemiscat: *Ego sum, qui peccavi, ego iniquè egi, veritasur obse-*

cro manu tua contra me. Talis Confessio ritu tam solenni, Christo, & quod consequens est, etiam Patri cœlesti suum reddit honorem, eoque facto clarissimè Filij DEO innocentiam manifestat. Hæc ipsa manifestatio est etiam illius gaudij motivum, quòde pœnitentiâ peccatoris in cœlis perfunduntur Angeli. *Gaudium erit Luc. 15. coram Angelis Dei, super uno peccatore pœnitentiam agente.* Non solùm enim ob salutem alicujus animæ, tantia se æstimatæ, sibi applaudunt, sed multò magis ob JESU, Domini sui Charissimi, innocentiam manifestatam; qui humili pœnitentis Confessione pronuntiat ab omni omnino maculâ exemptissimus. Quanto magis una bilancis pars deprimitur, tantò magis altera attollitur; quanto magis peccator se abjicit, tantò altius Christi honor attollitur, *Confessio peccantis ad laudem pertinet innocentis.* Et hæc fuit illa Confessio, quæ tantopere in bono placuit latrone; illarum se pœnarum reum proficiente quæ adedè injustè inferebantur immerenti. *Nos quidem justè; nam digna factis recipimus, hic verò nihil mali gessit.*

III. At nimis parva est illa gloria quam Confessione suâ in DEUM refundit peccator, si cum eâ, quam Deus ignoscendo dat sibi ipsi, conferatur. *Confessio peccantis, ad gloriam pertinet peccatum dimittentis.* Sciendum enim est, DEUM extra se nullum perinde gloriæ ferax patrare opus, quàm cum peccatorem veniâ donatum gratiæ restituit. Ratio est, quia

U 3 glor.

gloria; quam ex hac remissione accipit, gloria est victoriosa, & cujusdam acquisi tonis; id quod in alijs divinis operationibus, licet infinite admirabilibus, non contingit. Hæc veritas singulari à me diligentia explicanda est; ex illâ enim admirabilem beneficij magnitudinem cognoscetis, quod in Confessione DEUS nobis confert. Sciendum igitur est, omnes DEI operationes, ut vocant, extrinsecas; aut ab Omnipotentia, aut à Misericordia, aut à Justitia procedere. Quia si secundum se ipsas confiderentur, ab Omnipotentia proveniunt; respectu verò nostro aliquando à Misericordia, aliquando à Justitia proficiuntur. A Misericordia quidem, quando sunt gratuita, à Justitia verò, quando sunt debita. Jam verò brachium DEI non potest unquam omnino dici victoriosum, nisi quando peccitentem in gratiam recipit. Quod imprimis in Omnipotentia demonstrat. Si DEUS unico verbo tot produceret Mundos; quot Stellæ sunt in Firmamento, maxima hæc operatio non foret victoria; illud enim nihilum, è cujus abyssu tot Mundi prodirent, non resistit voluntati divinæ, ideòque cum non resistat, victum dici nequit. Eodem modo, si Misericordia DEI omnes Justos, quotquot in terris reperirentur vivi, aut in flammis purgantibus defuncti, curru igneo ad se in caelum raperet; quis neget, opus summæ forte Misericordiæ? Sed non esset victoria; quandoquidem gratia, quam possident animæ justæ, ubicunque versentur, non tantum non op-

ponunt se gloriæ, sed est ultima ad eam obtinendam dispositio; & est instar floris respectu fructus; id est fructus inchoatus, & gloriæ principium. Si denique Justitia divina jam uno impetu omnes simul peccatores ad æternas Orci flammis præcipitaret, quemadmodum ultimo illo fatali die faciet, hæc quoque internecina perduellium clades, victoria dici non potest; non enim ad pœnam, quod spectat, ullam peccatores vim habent resistendi Deo, minusque in irati Numinis conspectu facere possunt, quam autumnali tempore folia adversus nimbigræm, *Contrafolium quod vento rapitur, ostendit potentiam tuam, & stipulam siccam tuam persequeris.* Adhæc, hostis truculentior, ut est peccatum, his penis non solum non vincitur, sed vires, ut pondus in proprio centro, relucit, fitque perpetuum. Ipsi enim peccatores tunc devicti in inferno suo magis quam unquam rebelles sunt, ideòque in veritate non ex toto, sed med à ex parte subjugati sunt; non enim, quod apud illos potissimum censetur, inimica nimirum & obstinata voluntas, planè devicta & subjugata missa est.

IV. E diverso considerate aliquantisper perfectam, quam DEUS in Confessione obtinet, victoriam! Primò Omnipotentia ejus limum vincit renisum à libero Peccatoris arbitrio proveniente; talem quidem, ut eum DEUS ægrè ferre videatur, exprobratque, ut quondam Pharaoni, querendo: *usquequo non vis subjiçi mihi?* Exult DEUS nihilominus, ne quid libertate ho-

homini, cum eum conderet, collatae praedictet, modos adeo faciles, peccatores ad se attrahendi invenit, ut licet resistere possint, tam suavi tamen induci violentia se omnino dedant.

Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum. Nemo potest venire ad me; nisi Pater, qui me misit, traxerit eum. Non quod Deus cogat peccatorem, aut invitum trahat quocumque ipsi lubet, quod falsissimum est, sed quod peccatorem inducat ad volendum, quod animum volebat. *Non resistentem invitumque compellit.* inquit Sanctus Prosper, *sed ex invito volentem facit, & quibuslibet modis infidelitatem resistentis inclinat.* Et haec praeclearissima est victoria, non vi portam domus pertempere, ut quandoque etiam extranei faciunt, sed sua illam clavi aperire.

V. Eodem modo summa est Misericordiae victoria, quae malorum omnium maximum, hoc est, Peccatum destruit; summa etiam est Justitiae victoria; quia non solum peccatores prostrat, sed etiam de iisdem triumphat, id quod tantopere Propheta desiderabat, cum dixit: *Deficiant peccatores a terra, & iniqui, sicut ut non sint.* In quae verba ita commentatur S. Basilii: *Non ut pereant, orat, sed ut convertantur.* Non, inquam, petit Propheta, ut peccatores poenarum levitia tollantur, sed ut conversi, peccatores esse desinant, poenae enim vitam abrumpunt; Poenitentiam vero peccatores esse desinunt. Praeterquam quod poena divinae Justitiae injuriam sufficienter non reparat, quemadmodum

sincera peccatoris conversio. Non enim peccatoris voluntas, quantumvis in inferno sit domita, se subjicit: in confessione vero, etiam illa parte, in qua tyannidem suam peccatum exercet, hoc est, toto corde se submittit. Quis igitur explicare potest, quantam Deus veram per poenitentiam & humilem Confessionem afficiatur gloria? *Da gloriam Deo, & confitere.* Quando Peccator intrat Ecclesiam, peccata sua Sacerdoti confessurus, dum in genua provolvitur, supplexque ad proferendum, *Peccavi,* linguam exsolvit, videor mihi in veritate posse dicere, Deum exercituum ad maximam aliquam victoriam obtinendam in campum prodire. *Exiit vincens, ut vinceret.* Quanta igitur esset injuria, quam gloriae Domini sui peccator mutus inferret, si tanti momenti expeditionem impediendo, invidus victoriam retardaret, solaque animi protervia omnes assultus, omnesque Omnipotentis ad subjugandum illum conatus, quasi vanos eluderet? *Contra Omnipotentem roboratus.* *Job. 15. 19.* Et licet hic cuncti peccatores gloriam modo dictam videantur auferre Deo, quamdiu ex toto corde eos non poenitet, nihilominus illam potius differunt, quam auferunt. Saltem non adimunt re ipsam per summum nefas obnitendo, sicut illi, qui data opera in Confessione peccata reticentes novo sacrilegio obstacula divinis conatibus opponunt; nec tantum Dei obstant viribus, sed etiam contra ipsum hostes animant; non solum Misericordiae malis suis remedia exhiben-

hibenti illudunt; verum etiam in conspectu illius eadem adaugent; non solum intentatas Justitiam, quæ honoris divinis ab ipsis reparationem expectabat, minas spernunt, sed eundem novis denuo insultibus invadunt. Quid desideratis amplius ad grandem hanc injuriam, quam gloriæ Dei Veri execrabile hoc silentium infert, pernoscendam?

VI. Quod si mali hujus tanquam minus cogniti rationem vix ullam habetis, saltem magna, quam tali actu vobismet ipsis infertis, injuria vos absterreat. Accuratiùs perpendenti tria se offerunt mali lenimenta, quæ reus aliquis sperare possit; opportuna nimirum appellatio, Judex benignus, sententia favens: tribus autem hisce commodis se privat peccator in Confessione mentiens, pejoremque causam suam reddit, quam unquam amens aliquis desperatus facere queat. Primò jus, bono suo appellandi, perdit. Quid putatis, quid ille in Confessione dolor significare velit? Significare vult, se à prolata in Justitiæ divinæ tribunali sententiâ ad divinam Misericordiam appellare, cujus illa, donec nobis vita superest, supremum est tribunal, *Misericordia superexaltat judicium*. Gravissimè Deum offenderat Populus Israeliticus, illo derelicto, Ammonitarum, Syrorum, Sidoniorum & Philistæorum Deos, vana idolorum monstra, adorans. Quare irata Dei Justitia inimicorum manibus populum tradidit, addiditque; à tam miserabili servitute à se non amplius liberan-

dum. *Non addam, ut ultra vos liberem, ite & invocate Deos, quos elegistis*. Verum Hebræi malo suo docti, ad divinam Misericordiam appellarunt. *Dixeruntque filij Israel ad Dominum; peccavimus, redde tu nobis quidquid tibi placet: tantum nunc libera nos*. Et ut verè se hoc dicere monstrarent, idola illa execranda ex cunctis finibus suis exterminarunt. *Quo dicentes omnia de finibus suis alienorum Deorum idola projecerunt*. Et ecce Misericordia sententiam à Justitiâ latam revocavit. *Et doluit Dominus super meritis eorum*. Hic eventus expressa est illius imago, quod quotidie in Confessione contingit. Quamvis enim Christiani sint populus electus, nihilominus propriæ utilitatis, superbiæ & sensualitatis idola adorando. Deo vero terga vertunt, tantâ cum divinæ Justitiæ indignatione, ut ad divinum reparandum honorem contra perverfos hosce idololatrias confestim æternæ damnationis sententiam pronunciet. *Non addam, ut ultra vos liberem*. Ac peccatores tam formidabili peccatorum tonitru, respicientes, divinam appellant Misericordiam, & scelerum suorum enormitates confitentur, *peccavimus*; pœnitentiæ à Sacerdote Dei nomine sibi impositi se subjiciunt. *Redde tu nobis, quidquid tibi placet*: Protestantur peccatum sibi plusquam omne malum displicere, ab eoque potius, quàm à promeritâ pœnâ liberari exposcunt, *tantum nunc libera nos*, idola longè à se projiciunt, illicitos dissolvunt contractus, iniqua extinguunt odia, inhonesta deserunt com-

Jacob. 2.
13.

Judic.
10. 14.

mercia; omnia de finibus suis idola projiciunt, propterea divina Misericordia, supremâ Tribunalis sui utendo auctoritate, appellationem admittit, sententiam revocat, culpamque remittit, *Et dolet Dominus super miserijs eorum.* An non igitur magna vobis videtur felicitas ex irati Dei manibus in gremium placati Numinis posse transfugere? Hoc est ergo illud bonum, quo peccatores in confessione peccata sua studiosè reticentes voluntariè se privant, hoc sibi adimunt appellandi Jus, imo suo sacrilegio in iteratam implacabilissimæ condemnationis sententiam jamjam imminentem commutant.

VII. Alterum Rei prerogativum jus est. posse alium petere Judicem, Quamdiu scelerum nostrorum Judex debet esse Deus, licet totus sit Misericordiæ viscera, magnopere nihilominus timendus est. *Horrendum est incidere in manus Dei viventis.* In Confessione igitur mutatur Judex, & in locum Dei homo substituitur, qui nec vult nobis malefacere, nec si velit, multum potest. Non vult, quia peccator est, quemadmodum & nos, qui hoc ipsum pœnitentiæ tribunal, ut reus subire debet, propriisque doctus miserijs, nostris, quæ fortè majores non sunt, compati didicit. *Quoniam & ipse circumdatus est infirmitate.* Deinde etiam si vellet magno in nos rigore animadvertere, non potest, cum & ipse debilis sit. *Non timebo, quid faciat mihi homo.* Tota ejus potestas in hoc sita est, ut adjuvet, non ut noceat. *Potestas in edificationem,* R. P. Segneri S. I. Christ. Instr. Tom. III.

non in destructionem. Videte proin, quàm magnam murus in Confessione peccator sibi ipsi inferat injuriam; recusat Judicem placatu tam facilem, ad eò misereri docilem, simili judicio obnoxium; & mavult Judicem summe formidandum, cujus pondus & potestas efferati pelagi undosis montibus à Jobo confertur, qui naviculam, ventorum ac tempestatum ludibrium effectam, medio in mari obprimunt. *Semper quasi tumentes super me fluctus timui Deum, & potius ejus ferre non potui.*

VIII. Denique tertium, quod Reus in causâ suâ sperare potest, subsidium est, favens ejus causæ sententia, quæ aut omnino pœnam remittat, aut saltem mitiget. Ejusmodi sententia, si uspiam, pro sacro Pœnitentiæ tribunali pronuciatur; in hoc enim primo totius culpæ sit gratia; deinde pœna remittitur æterna, quia & temporalia magnâ sui parte diminuitur; quia ipsa opera pœnalia, à Sacerdote, ad expiationem nozarum imperata, virtute Sacramenti multò magis satisfactoria redduntur. Unde, quæso, perpendite; An non ita se gerant multi isti peccatores, ac si spem salutis omnem abjecissent, qui cum tam facile culpæ reatum possint tollere, debiùmque æternum pœnâ temporariâ permutare, malunt tam horrendos nexus geminare, quàm maximo suo emolumento iisdem se exsolvere. Quid ergo vobis, Charissimi, de abominabili hoc silentio pluribus à me hæcenus vituperato, de quæ pessimis ejus effectis videtur? Potestne infelicio

in Mundo reperiri peccator, quam qui studiosâ nequitia, sua Confessario delicta celat? Haud equidem existimo: sed ad hujusce futuris hominem inveniendum ad Orcum nobis eundem puto, ibique inter animas plusquam caninâ adversus semet, Deumque adeo ipsum, rabie excæcitas indagandum.

IX. Ad hæc Peccator deliberatâ voluntate in miserimâ hac conditione hærens, illius se obstinationis exponit periculo, quæ est ultimus in impenitentiam finalem præcipitandi gradus. *Ex retentione & oppressione peccati nascitur cordis obstinatio*, inquit Petrus Blesensis. Plurimum annorum spacio peccatum aliquod infami præpeditum pudore celare, tantam menti induci caliginem, ut suamet ad mala & miserias planè cæcietat. Nihil somnus sensim videndi facultatem hebetare dicitur: hinc animalia

Cel. lect. antiq. l. 14, c. 47. somno dedita, oculorum acie non valent, Idem prorsus accidit peccata admitta reticere assuetis. Usque ad sceleris suo indormiscunt, ut in rebus æternis plusquam cæci efficiantur, id quod non est aliud, quam se ipsum in sumas respiscendi difficultates conjicere, eò magis, quod cæcietatem mentis, simul cordis duritia comitatur. Priori seculo res gesta est in Galliâ tam funesta, ut si non occultati & fide digni testes eam affererent, vix veritati fides adhiberetur. Mulier quædam Lugduni, Columba dicta, jam præsentis horâ pariendi, nullo adhibito medio efficere potuit, ut prolem suam in lucem ederet; unde an-

ap. Miræum Chron. an, 1531.

nis tribus continuis parturientium semper passa dolores decumbere coacta est. Elapso triennio recuperatâ aliquantum valetudine ac viribus letose proripuit; aliis tamen annis viginti quinque semper mansit gravida, quin unquam pareret. Tandem mortuæ ventrem cum secuissent, deprehenderunt, prolem masculam ipso in utero in saxum obduruisse. Ita quibusdam accidit, qui à primis annis assuescunt reticere noxam, ex qua detectâ majore verecundiâ suffunderentur. Multo tempore in continuis partûs doloribus versantur, memoriâque delicti anguntur. Sed deatque obstinato ad silendum animo insuper habitis internis remorsibus peccatum in saxum indurescit, nec lucem aspicit monstrum abominabile, nisi cum divinâ Justitiâ post mortem subinde, ad alios exemplo tam terro absterrendos, illud in lucem protrahit. Refert in Summâ suâ Sanctus Antoninus certam boni nominis viduam lascivi peccati olim commissi, tantum puduisse; ut ad illud Sacerdoti detegendum animum suum inducere nunquam potuerit; quia verò continuo conscientia illius sceleris eam remordebat, severis jejunijs, flagris, aliisque pœnitentiæ operibus, sine Confessione tamen, illam sopire statuit: quin eò progressa est, ut in strictioris disciplinæ Parthenone vitam religiosam professâ non multos post annos ob regularis observantiæ exemplum omnibus præbitum Abbacilla electa fuerit. Nec tamen unquam malè consultum illum animi pudor-

pudorem vincere potuit, sicut ne
 quidem in extremis ritè confiteretur,
 sed delictum in Seculo admissum etiam
 tum reticeret. Magno autem Deo dica-
 tarum illarum Virginum cum dolore è
 vità excessit, quæ illam ut sanctimoniã
 insignem erant venerata, sic ut etiam
 sperarent, eam sanctitatem à morte
 prodigijs illustratum iri. Neque
 verò defuit prodigium, etsi haudqua-
 quam tale, quale ipsæ spe præce-
 perant. Anima enim defunctæ flam-
 mis circumdata uni ex fororibus sibi
 familiariori spectandam se dedit, di-
 xitque; Ego sum Abbatissa; sum au-
 tem æternis Inferorum flammis ad-
 judicata, quia peccatum aliquod eru-
 bescendum, ante vitam meam religio-
 sam in Seculo admissum nunquam
 confessi fui; abijcite in cloacam ca-
 daver meum, tali enim sepulchro di-
 gnum est, quia sedes fuit animæ, heu!
 æterno Inferorum rogo addictæ. His
 dictis disparuit. En hinc peccatum
 ad modum lapidis in miseræ hujus
 fœminæ corde induratum, quod pri-
 us conceptum, tantæque temporis in-
 tercapedine retentum nunquam ad
 Confessionis lucem venit. In prin-
 cipio partus dolores eam affligebant,
 animum ad tergendum aliquando
 flagitium impellentes. At progre-
 diente tempore & hi mitigari sunt, eò-
 que progressa est misera, ut, sacrile-
 gijs sacrilegia cumulans, ne tum
 quidem pudorem pervicerit, cum
 mors oculis obversaretur. Divina
 tamen Justitia post obitum perpetuam
 miseritiæ ignominiam peccatus
 aperuit, & absconditum in eo mon-

strum sequentium seculorum aspe-
 ctui objecit. Interea facilè est ani-
 mo concipere, quàm festivè obinto-
 lerabilem hunc Sacramentorum ab-
 usum Diabolus tripudiet. Sanctus
 Ambrosius ait, ejusmodi peccatorum
 genus ea in Diaboli triumphum verte-
 re, quæ ad debellandum illum ar-
 ma Christi nobis reliquerat. *Re. l. i. de
 remedio nostrum sit ipsi Diabolotrium-
 phus.* Satis explicari non potest,
 quantam ex sacrilegis hujusmodi
 Confessionibus Dæmones hauriant
 lætitiã. Postquam præter spem al-
 latis suppetijs Urbis alicujus obsidio
 soluta est, maximam Victoriæ partem
 obsessi reputant curules obsidentium
 machinas in prædam sibi cessisse. Hæ
 per media compita in primarium ure-
 bis forum deductæ à cunctis accur-
 rentibus spectantur; gaudentibus, in
 materiam lætitiæ conversum esse,
 quod pauld antè maximi horroris
 causa erat & instrumentum. Eodem
 proflus modo inter omnes prædas,
 quas ab animarum internecone re-
 portat Diabolus, nullam credo in Infer-
 no pluris æstimari, quàm Confessio-
 nes sacrilegas, ut quæ ex armis ad per-
 nitiem illi inferendam destinatis, veræ
 sicut in materiam triumphi. Gaudet
 enim malignus ille, quantum ejus ca-
 pit calamitas, non solum, quod homi-
 nes vicerit, sed insuper quod armis eo-
 rum propriis victoriã retulerit.
*Remedium nostrum sit ipsi Diabolo tri-
 umphus.*

II.

X, Sed non ulterius hujus tanti
 mali differemus remedium, quod se-
 cundo

X 2

cundo

cundo loco me suggesturum promisi. Ad idoneum autem hujusmodi remedium rependum oportebit prius potissimas silentij hujus DEO tam injuriosi, tamque homini detrimentosi, causas indagare. Causæ autem sunt duo vani timores; unus est verecundiæ, quæ est in Confessione; alter difficultatum, quæ superandæ sunt. Quod pudorem atinet, negari non potest, erubescenciam illam esse primum peccati partem, quem post lapsam animam experitur. Hinc etiam primum peccatum in Mundo admissum, nimirum Adami transgressio, hunc effectum pudoris genuit. *Abfcondit se.* At duas oportet distinguere erubescenciarum species; unam quæ Confessioni jungitur, ut eam perficiat; alteram, quæ Confessionem comitatur ut inûciat. *Est confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gloriam & gratiam.* Haud aliter ac in Cælo sublunari contingit. Vespèri rubet cælum, sed talem ruborem densissimæ noctis excipiunt tenebræ; rubet manè, & hunc ruborem serenissima diei rotius lux consequitur. DEUS quoque magnum peccatum addidit ruborem, sed ruborem perquam utilem; voluit enim hanc erubescenciam, peccati, antequam committatur, esse frenum; jam commissi verò esse remedium. At peccator DEI opera pervertendo, omnes DEI fines susque deque miscet, & prius, quàm peccet, ut eò magis liber sit, erubescenciarum frenum excutit; peccato dein commissio sibi ipsi laqueum injicit: ne in salutis viam revertatur. Maledicta perveritas, ex-

Eccl. 4.
25.

clamat Sanctus Augustinus, peccati verecundiâ non tangi, tangi autem verecundiâ poenitentia! hoc est non vulnus, sed fasciam, quo obligetur, horrere. *O incredibilis insania! devulnere ipso non erubescit, de ligaturâ vulneris erubescit.* Ut ergo huic maloptimum applicetur remedium, primum sciendum est, licet ignominiosum sit peccate, at confiteri minime probrosus esse. Athenis quidam Socratis discipulus domum inhonestæ mulieris intraverat, præter quam ubi Magist. um suum transire conspexit, ex templo impulsus verecundiâ interioribus ejusdem latebris se abdidit; sed Socrates januæ succedens, vultu inter serenum gravi ac nubilo, egredere, inquit, fili, referte pedem ex hac domo, non est tibi dedecori; at intrasse culpâ non vacat. Id ipsum assero peccatoribus justo timidioribus; peccatum Confessionis ope emendare, probro caret; admisisse verò ignominia non caret; sed hoc jam emendari nequit. Ceterum *Confessionem & decorem induisti*, à Confessione ritè peractâ redeunti Prophetæ verbis accinere possumus; peccatum enim dum committitur, scdum est; Confessione sincerâ deletum, scdum porro non apparet. Femina impudica dum adhuc erat serva, dein libertate donata; infamis non est amplius, inquit Leges: *Ancilla, quæ in servitute sui corporis questum fecit, facta libera non est infamis.* Talis lex potiùs in Divinæ Justitiæ foro in praxin redigitur, in quo poenitentes sæpenumero majoribus gaudent prærogativis, quàm ipsi in-

Matth.
11.1.

Lat. 6
11.

173.

Ma
tuch. 11.
Alexan.

imp.
batur f
de his
qui an
tant in
fatis

no-

nocentes. *Publicani & Meretrices
precedent vos in regno Dei.* Ejusmo-
di humilis Confessionis pudor, ut sen-
tit Sanctus Cyprianus potius honor,
quàm ignominia appellari debet.
*Peccator confessione, confessionem hono-
rat.* Causa verò hujus honoris est,
quia licet peccatum naturâ suâ macu-
la sit turpissima; nihilominus ornatus,
quem poenitentia inducit, tam bellè
tegit turpitudinem, ut hæc penitus
videri desinat: quidquid ibi remanet
totum gloriae opus est. *Beati quorum
sunt peccata.* Et qualis, diceris
mihî, est ornatus iste? quæ Phiygij
operis textura? Duplex est, prima ex
purissimo Redemptoris Sanguine,
altera propriis poenitentis actibus ab-
solvitur. Quomodo vulnus, JESU
Christi Sanguine sanatum, audebitis
ignominiosum dicere? referunt Ale-
xandrum è capite regium solvisse Dia-
dema, quo vulnus Lyfimachi cari sibi
Clientis ligaret. Quis dein Medicus
plagam regio hoc obligatam ligami-
ne horruerit amplius contrectare?
Quare non immerito affirmare licet,
Sacerdotem miseri peccatoris vulne-
ribus indignantem, omnem eorum,
quæ Christus pro curandis fecit pec-
catorum plagis, perdidisse memori-
am; qui magis misericors, quàm Sa-
maritanus ille, non vino, aut oleo, sed
sincerissimo venarum suarum Balsamo
in desperatissimo statu lisdem medica-
tus est. Insuper ipsimet poenitentis
actus mirum quantum in Confessione
id, quod erat confusionis, in honoris
materiam transmutare possunt. Om-
nes, inquit Sanctus Ambrosius, peccato-

catotes sumus: attamen apud omnes
laudabilior est, qui est humilior; *Cum
omnes simus peccatores, ille laudabilior
qui humilior; ille justior, qui sibi abje-
ctior.* Ad hæc peccata vestra Confes-
sarius audivit, vestram autem de-
missionem vidit, ideòque sicut oculi
vivaciùs phantasiæ representant ob-
jecta quàm aures, mirum non est,
Confessarium ob compunctionem,
quam in poenitente advertit, ad amo-
rem ejus & existimationem potius
commoveri, quàm animi ab eo aliena-
tionem & contemptum ob peccata
præterita, ipsiusmet duntaxat ore sibi
patefacta, & patefacta Confessione,
quâ dum reum se agit, Justus efficitur. *Prov. 18.
Justus accusator est sui.* Ideòque, non
*habet quod erubescat, cui peccatum di-
missum est.*

XI. Quod si Rationes adeò veræ,
sed fortè non satis intellectæ, conce-
prum peccata sua patefaciendi horro-
rem minuere in unius allecujus animo
non valent; dicam majorem in ra-
cendo, quàm confitendo pudorem
inveniri. Quæ autem sana ratio sua-
det, ut ad modicam evitandam infam-
iam, subeas immensum quan-
tum majorem? *Melius est coram
uno aliquantum ruboris tolerare, inquit
Sanctus Augustinus, quàm in die Judi-
cii coram tot millibus gravi repulsa de-
notatum tabescere.* Considerate ali-
quantulum, quantæ vobis futurum
sit ignominia in die Judicij, non in
secretu uni soli, sed in publico omni-
bus hominibus omnes abomnationes
vestras manifestare, non ut inde reme-
dium, sed damnationem; non misera-

tionem, sed supplicium referatis? Tunc videbunt Iusti, & super eum videbunt, & dicent: Ecce homo, qui non posuit Deum adiutorem suum. Præterquam quod, quem nunc fugitis pudorem, exiguus sit & momentaneus, quem verò die illo extremo incurretis, æternum sit duraturus. Dicite deinde mihi inter illos, quibus occulta vestra patefient peccata, an non adfuturus sit ille ipse Sacerdos, quem nunc rancopere extimescitis? Quid igitur tunc de vestrà dicturus est insania? Plus parvam confusionem, quam semper: nam timuisse damnationem? *Pudoris magis memores, quam salutis.* Quid diceret Medicus tuus, si intelligeret te malle inter acerbissimos dolores vitam absumpere, quam præpediente verecundiâ haustum venenum evomere: quam te rideret, exhibilaret, exploderet, & amaro cum risu occideret: *ut habet, quod voluit? An melius est damnatum latere, quam partem absolvi?* replicat Tertullianus. Principes libenter solent minorum viri obsequiis, ne quod agunt, in vulgus emanet. Decem ejusmodi habuisse lego Solymanum Turcarum Regem sibi à cubiculis. Ac profectò isti si non linguâ, signis tamen loqui poterant. DEUS autem haud paulò majore providentiâ Animabus nostris servire voluit Sacerdotes omnino mutos & elingues, ita, ut ne gestu quidem aut signo ullo illis liceat prodere, quod audierint. Et vos potius eligetis coram toto Mundo in extremo illo die, in quo Cælum, terra, & cunctæ creaturæ loquaces vestras

prodituræ sunt nequitiis, horrendum confundi, quam uni soli hujusmodi Sacerdoti mutò peccata vestra decere? *Revelabunt celi iniquitatem ejus* Job. 16. *& terra consurget adversus eum.* Quis non videt mente captos esse, qui hoc sequantur consilium? Quare Sapientem potius audite: *Non confundaris. Ene. 4. confiteri peccata tua, non solum peccatum tuum, sed peccata tua, quia non omnia dicere, est idem; ac nihil dicere.* Ita protestatur Concilium, *Qui scierit aliqua reticent, nihil divine bonitati per Sacerdotem remittendum proponunt.*

XII. Alterum impedimentum, quod mutum reddit peccatorem, est timor difficultatum, quæ confidenti sese offerent; ut, quod injunctum à Confessario opus pœnale, oporteat exequi, aut reprehensionem aliquam sustinere. Hic quoque vanus timor tollendus est medio simillimo illi, quod paulò antè alteri curando paravi. Primò enim, ubinam sunt illæ tantæ difficultates? Videtur hoc mihi idem esse, ac terri à nebulâ & fignere Laborem in præcepto. *Qui signis Laborem in præcepto.* Opportunè quidam Interpretum hæc verba de famosis illis exploratoribus accipiunt, qui ad terram promissam cognoscendam missi, populo tam funesta, quam ultra verum aucta nova retulere; cum dicerent: *Terra, quam iuravimus, devorat habitatores suos.* Id verò totum non nisi ex ignaviâ terram illam armatâ manu expugnandi proficiscebatur. Sicut autem de terrâ illâ, alioquin fertilissimâ, falsa penitus narrata sunt, sic etiam

Tertull.
de pen. c.
203,

Ibidem

etiam falsi sunt terrores, ob apprehensas Confessionis difficultates in animo exorti: minores enim sunt opinionæ vestræ. Quod atinet reprehensiones, quas à Confessario timeris, studiosè vobis ipsis imponitis. Inter alia documenta, quæ de curâ infirmorum dant Medici, est etiam illud, ne æger paroxysmum patiens, moveatur, aut concutatur, sed ut omni in id incumbatur curâ, ut probè contextus foveatur ac recreetur. Hoc ipsum Doctores omnes admonent Confessarios; ne confitentem, antequam peccata sua enarrârit, unquam reprehendant; multo minùs pœnitentem timidiorẽ, & verecundum asperitùs interpellent; sed potiùs amicis interrogationibus pudor ejus sublevert, ut minus habeat, quod ipsi de se dicendum sit, omni meliore modo miserando regendòque ejus nuditatem, tanquam filij prodigi quidem, sed in se jam nunc reversæ pœnitentis. Ejusmodi fuit prima Patris illius Evangelici cogitatio, nobis ad imitandum proposita: *Cito proferte stolam primam, & induite illam.* Hoc ipsum de pœnitentiæ timore jure merito dici debet, quæ cum hoc tempore tam facilis imponi solet, profectò illam exhorrescere puerorum est, larvam quamlibet innocuam extimescentium. Nihilominus ad mutos hos voluntarios certius convincendos, demus gravem illis reprehensionem subeundam; & pœnitentiam à Confessario haud levem imponendam; an utramque hanc difficultatem comparabitis cum illâ, quam &

modo experimini non confitendo, & quam deinceps experiemini? Quantum ad præsens, Inferni prope pœnas à torquente sentietis conscientia: *Non est pax impiis, dicit Dominus.* Non est pax peccatori, donec resipiscat & confiteatur; & hoc Deus loquitur, qui novit omnia, omniumque corda inuetur. Plinius refert, esse certas quasdam Insulas, quæ semper tremunt: Id si verum est dicam has Insulas Symbolum esse interni status hominis scelerati: præcipuè verò ejus, qui peccatum reticuit: fieri nequit, ut tam contrarijs cogitationum agitatibus tranquillitatem obtineat. *Quasi mare fervens, quod quiescere non potest.* Date mihi puellam turpi lapsu sceleratam, quæ præ verecundiâ & pudore labem detegere non audeat in Confessione. Nunquam misera lætium diem, nec quidem horam, habebit; dies noctesque semper ante oculos crimen illud admissum illi obversabitur, quod lætissimos inter saltus suam non cessat diffundere amaritiam; non ipsos suavissimos aliàs inter amores requiescere, nec libertate illâ à matre ceteroquin concessâ, vel momento lætam sibi permittit. An fortè persuaderis vobis tot sacrilegia ad capiendum somnum, molle posse parare pulvinar? O quantum hallucinamini. Tentate quidquid libet, donec dens putridus eruatur, dolor non abscedet: priusquam peccata vestra confitendo aperiat, importuna illa conscientia agitatio non cessabit. Poteritis quidem amarorem illum, & remorsum ab

impor:

importunis & fastidiosis hisce cogitationibus, ad lætiora mentem divertendo non nihil diminueret, sed an id satis esse existimatis? Memini me legere: miserum quendam Pastorem Tarasconensem spinam, quæ casu pectus ipsius penetrârat, extrahere neglexisse, eamque longum postea ipsi dolorem generâsse. Spina enim in carnem sese insinuans sensim cæpit jacere radices, germinandòque varios se in ramos dilatare, ut miser ob millenas, quas sensit, puncturas neque dormire, neque manducare, neque movere se jam posset. Ita & vobis eveniet: peccatum enim in Confessione celatum, tanto pere crescit, ut ex uno fiant complura. Ideòque sicut rectius fecisset miser ille, si à principio spinam, etiamsi dolorissimâ evulsione extraxisset, quàm ut expectaret, donec in rubum excresceret, ita & rectius conscientia suæ consulere, timidi hujusmodi peccatores, si principio delicti sui soinam eximerent, quàm si expectent, donec induratum degeneret. Quare, ut magis etiam infelices hujusmodi convincam, quæro, an cogitent aliquando delicta sua manifestare, aut an sine eorundem Confessione mori constituerint? Si decreverint aliquando confiteri, cur non modò? *Si aliquando, quare non modo?* Reticendo illa, multiplicantur Sacrilegia, &, quod consequens est, omnia simul manifestandi pudor augetur, idemque iis contingit quod Jonæ, qui dum obedientia difficultatem, implis Ninivitis prædicare jubentis, subterfugit, navi-

*Cassend.
in vita
Periasch.
l. 5. n.
1636.*

gationis nausea, tempestati & naufragio se exposuit; & tandem denique officio, cui se in principio subduxerat, fugi debuit. Quod si autem culpas vestras semper reticere statueritis, quàm insigne inde lucrum referetis? Sublimiter Sanctus Augustinus: *Tacitus damnaberis, qui poteras liberari Confessus.* Damnabimini, ignisque æterni pœnis coacti scelera vestra fatebimini, quæ ut in Confessione spontè aperiretis, induci nunquam potuistis. Et ecce negotij hujus finem, silencium vestrum vos deducet ad Inferos. Hic non datur medium: aut Confessio, aut Damnatio. Pleuritide laborans, si interni apostematis plus non exspuat, actum est de ejus vitâ; tantum sacrophagus præparetur. *Quando pennis effusio resagrat in pectore, lethale.* Vos igitur, qui non in pectore, sed in medio cordis hoc peccati ulcus geritis, attendite me auscultate: aut illud exspuendum est, aut moriendum; hic non est effugio locus: aut confiteri, aut æternum perire. An fulmen hoc non sufficet, o animæ cervis timidiores, ut peccata vestra occulta detegere constituat? Etiam Cervæ, ut naturæ indagatores referunt, licet maximam in pariendo difficultatem patiantur, nihilominus fragore fulminis perterritæ partus effundunt, quos aliàs, posthabitis omnibus angustiis, quas ab iis parturitur, diutius intacta viscera retinerent. O horrendum tonitru! Aut confitendum, aut pereundum! Qui ad hoc tonitru non respicit, non tantum de ejus vitâ desperatum est, sed

sed merito, jam mortuus esse dicitur.

XIII. Quare, Charissimi, permittite mihi, ut omnes rationes hucusque, ne peccatum aliquod studiosè in Confessione reticeatur, adductas, de nouo ante oculos vestros proponam. Omnes quasi Synopsi pulcherrimâ hac Spiritûs Sancti doctrinâ comprehendendo. *Pro animâ tuâ*, inquit ille, *ne confundaris dicere verum*. Si vos non mouet Injuria, quam gloriæ Dei detestabile hoc infert silentium, saltem grande illud damnum, quo nunc incomparabili veniæ beneficio privat animas vestras, æternæque in futurum damnationi subijcit, vos moveat. Durum sit licet seipsum vincere, durum sit licet vomitare, durum sit Sacerdoti se ita miserè deformatum manifestare; at considerare, hoc in negotio de Animâ vestrâ agi. *Pro animâ tuâ*. Hæc ipsa humiliaiio à Medico cælesti pro salute vestrâ, quasi pars non minima, præscripta est, ex qua & ceteris, saluberrimum Confessionis pharmacum componitur. *Altissimus creauit de terra medicamenta*. Quare si unica vobis superest rationis scintilla, quomodo ab ea abhorretere potestis? *Et vir prudens non abhorrebit ab ea*. Ad hæc quid denique Sacerdoti, cui peccata vestra manifestatis, quid, inquam, dicetis? Simplicem veritatem diceris, *Dicere verum*, An putatis eum, qui absque pudore malum commisit, eidem ut remedeatur, verecundari debere? *O te miserum*, inquit Sanctus Joannes Chrysostomus, *cum effectus ex peccator, non erubescas; quando iur.* P. Segueri S. I. Christ. Instr. Tom. III,

scilicet efficeris, te primum pudet. Tancò magis, quòd hæc ipsa veritas in Confessione prolata, tam pulchra est in conspectu Dei, ut se solâ ad decorem Peccatori restituendum sufficiat. *Confessio est pulchritudo in conspectu ejus: serm. 9.* hoc est, *ubi Confessio, ibi in conspectu de Re-Dominipulchritudo est*. Quæ est sancti Bernardi interpretatio. Ergo, *pro animâ tuâ ne confundaris dicere verum*. Aliqui commissi peccati veritatem dicunt, sed non dicunt ad utilitatem animæ suæ, *pro animâ tuâ*; aliqui enim familiari suo recentent, Confessarium verò celant, aut si etiam alicui aperiant, ex omnibus Sacerdotibus illum quærunt, qui peccatorum eorundem complex fuit, ut hoc medio pudorem evitent, quo ad pedes cujuscunque alterius suffunderetur. Talis verò Confessio, ut mihi videtur, Confessioni nequissimi Judæ est similima, qui cùm scelus suum Christo, aut saltem Apostolis; paulò antè ab eodem Sacerdotibus ordinatis, confiteri debuisset, coram illis ipsis Sacerdotibus, à quibus ad illud committendum incitatus fuerat, deploravit. *Pec-* Matth. 7. 42
cavitradens sanguinem justum. Hinc illi talis Confessio nihil profuit: *Quid ad nos? tu videris*, cùm scelesti illi parùm solliciti essent, ut plagam curarent, quàm ipsi suaserant, & proprijs manibus inflixerant. Absit, Charissimi, ut aliquis ad suaviorem reddendam Medicinam, eandem in toxicum comutandi periculo se exponat. Confessarium quærite, qui ad iuandas animas vestras aptus vobis videatur, ideo enim confitemini, ut anima-

bus vestris opem feratis, *Pro anima tua, ne confundaris dicere verum.* Et si verecundiæ timor vos invadit, timore timorem vincite, imò etiam spe expugnate. Timorem vincetis, si recordemini, vos dum peccatum absconditis, novis Sacrilegiis millies illud multiplicaturos, eodem modo, quo granum in terrâ absconditum non supprimitur, sed multiplicatur, brevique post tempore majori cum luxurie erumpit. Idem vestris continget peccatis: postquam aliquantulum re-
Nahum. *3.* *Revelabo pudentia tua in facie tua:* In die Judicij universalis verò, quando non solum vobis, sed cunctis Mundi nationibus monstrabuntur. *Et ostendam gentibus nuditatem tuam, & regnis ignominiam tuam.* Spe timorem vincite: *Est Confusio adducens gloriam & gratiam.* Pudor ille, quem amore animæ vestræ sufferetis, erit velut Aurora, quæ diem serenissimum, nunc gratiâ, ad vitæ finem gloriâ plenum vobis adferet. Idem vobis eveniet, quod hombyci, qui postquam in consultò carcerem sibi texuit, proprio ore tandem illum effringit, gloriosusque evadens mirabili novitate è reptili in volatile commutatur. *Est confusio adducens gratiam & gloriam.* Ante omnia vobis curæ sit, ut verum de peccatis vestris dolorem concipiatis, quod efficia-

cissimum erit medium, quamprimum ea sine difficultate confitendi, Parturienti Mulieri, ajunt Medici, si doleat cor, mox parituram esse. *Quibus parturiendo prius cor dolet, paulò post parturiunt.* O si sincerum de peccatis commissis dolorem concipietis, certus sum; etiam in publico, sicut Sancta Maria Magdalena, peccata vestra confiteremini, quæ Dominum offensum ubi in publico convivio tota gemebunda invenit, ne quidem donec à mensâ surgeret, expectare potuit, tantùm erat illius ad Christi pedes procidendi desiderium; Quod si denique neque timor, neque spes ad linguam vestram penitus solvendam vos comoveat, saltem hoc agite: Rogate Confessarium, ut vos interroget, illique dicite: *Mi Pater, valde tuo indigeo examine;* ita enim facile Confessarius, si non omnino rudis est, hunc loquendi modum intelliget & velut cervus salutaris suo afflatu è cubili suo venenosos illos extrahet serpentes, qui in Ipso corde tanto tempore nidificânt, minutim de peccatis illis interrogando, quæ liberè non protulissetis. Quare, *pro animâ tua ne confundaris dicere Verum.* Quod pro bonitate suâ infinitâ vobis concedat Deus, ut veri pœnitentes in hoc Mundo, in altero ad pœnitentiæ fructum, qui est æterna felicitas, pervenatis, tantò cuius suaviorem, quantò radix, ex qua pullulavit, fuerit amarior.